

[Door de Bijbel: Uitzending 792: Jesaja 36:1 t/m 37:38]

De geschiedenis die in Jesaja 36 t/m 39 staat beschreven, komt vaak letterlijk overeen met 2 Kon.18 t/m 20. Maar er zijn ook passages die alleen in één van beide Bijbelboeken staan. Ook in het Bijbelboek Kronieken, wordt de regering van Hizkia beschreven, maar daar ligt de nadruk op de godsdienstige hervorming, het herstel van de tempel en de viering van het Pascha (2Kron.29-31). In alle drie de gevallen hangt de weergave af van de doelstellingen van de Bijbelboeken.

Jesaja 36 vers 1: ***'In het veertiende jaar van koning Hizkia gebeurde het dat Sanherib, de koning van Assyrië, optrok tegen alle versterkte steden van Juda en ze innam.'*** Uitleggers zijn er tegenwoordig vrij zeker van dat het gaat om het jaar 701 v.Chr. Koning Sanherib van Assur kwam als een vloedgolf op de steden van Juda af. Hij had elk volk en iedere stad die hij tegen kwam met zijn leger overwonnen.

Jesaja 36 vers 2: ***'De koning van Assyrië zond de commandant van Lachis naar Jeruzalem, naar koning Hizkia, met een sterke legermacht. Hij stelde zich op bij de waterloop van de bovenvijver, op de hoofdweg naar het Blekersveld.'*** Uit 2 Kon.18 (vs.14-17) weten we dat koning Hizkia heeft geprobeerd de Assyrische aanval af te kopen. Hij haalde het goud en zilver uit de tempel om aan de buitensporige eisen van Sanherib te voldoen. Maar het haalde niets uit, want nu stond het Assyrische leger toch voor de muren van Jeruzalem.

Jesaja 36 vers 3: ***'Toen ging Eljakim, de zoon van Hilkia, het hoofd van de hofhouding, de stad uit naar hem toe, met Sebna, de schrijver, en Joah, de zoon van Asaf, de kanselier.'*** Hizkia stuurt een delegatie om met de persoonlijke vertegenwoordiger van Sanherib te onderhandelen.

Jesaja 36 verzen 4 t/m 6: ***'Daarop zei de commandant tegen hen: Zeg toch tegen Hizkia: Dit zegt de grote koning, de koning van Assyrië: Wat is dit voor vertrouwen dat u koestert? Ik zeg (maar het is lippentaal): Er is be-***

**raad en gevechtskracht voor de oorlog. Op wie stelt u nu uw vertrouwen, dat u tegen mij in opstand komt? Zie, u vertrouwt op die geknakte rietstaf, op Egypte. Maar als iemand daarop leunt, dringt hij in zijn hand en doorboort die. Zo is de farao, de koning van Egypte, voor allen die op hem vertrouwen.’** De Assyrische afgezant geeft aan dat Hizkia zich beter kan overgeven, want van Egypte hoeft hij geen hulp te verwachten.

Jesaja 36 verzen 7 t/m 10: **‘En als u tegen mij zegt: Wij vertrouwen op de HEERE, onze God – is Hij het niet van Wie Hizkia de offerhoogten en altaren verwijderd heeft? En heeft Hizkia niet en tegen Juda en tegen Jeruzalem gezegd: Voor dit altaar moet u zich neerbuigen? Nu dan, ga toch een weddenschap aan met mijn heer, de koning van Assyrië: ik geef aan u tweeduizend paarden, als u van uw kant daarvoor de ruiters kunt leveren! En hoe zou u ooit een aanval kunnen keren van een enkele landvoogd van de geringste dienaren van mijn heer? U vertrouwt voor uzelf echter op Egypte vanwege zijn strijdagens en ruiters. Nu dan, ben ik buiten de wil van de HEERE tegen dit land opgetrokken om het te gronde te richten? De HEERE heeft tegen mij gezegd: Trek tegen dit land op en richt het te gronde!’** De Assyrische onderhandelaar raakt een gevoelige snaar als hij begint over vertrouwen op de HEERE. Als een geslepen diplomaat maak hij gebruik van het feit dat Hizkia tegen de zin van velen, de altaren op de heuvels heeft verwijderd en de heilige pilaren heeft afgebroken. Maar daarmee maakt de Assyrische onderhandelaar een grote fout. Hij dacht dat de verering bij de heidense altaren op de heuvels hetzelfde was als het aanbidden van de levende God, in de tempel in Jeruzalem. De Assyriër dacht dat Hizkia de HEERE had beledigd en niet meer op Gods hulp kon rekenen. Volgens hem staat God niet aan de kant van Israël, maar aan de kant van de Assyriërs.

Jesaja 36 verzen 11 t/m 20: **‘Toen zeiden Eljakim, Sebna en Joah tegen de commandant: Spreek toch Aramees tegen uw dienaren, want dat verstaan wij. Spreek tegen ons geen Judees ten aanhoren van het volk dat op de stadsmuur is. Maar de commandant zei: Heeft mijn heer mij alleen naar uw héér en naar ú gestuurd om deze woorden te spre-**

**ken? Is het ook niet naar de mannen die daarop de muur zitten, om hun te zeggen dat zij met u hun eigen uitwerpselen zullen eten en hun eigen urine drinken? En de commandant stelde zich op, riep met luide stem in het Judees en zei: Luister naar de woorden van de grote koning, de koning van Assyrië! Dit zegt de koning: Laat Hizkia u niet bedriegen, want hij zal u niet kunnen redden. Laat Hizkia u ook niet doen vertrouwen op de HEERE door te zeggen: De HEERE zal ons zeker redden, deze stad zal niet gegeven worden in de hand van de koning van Assyrië. Luister niet naar Hizkia, want dit zegt de koning van Assyrië: Geef u aan mij over, kom uit de stad naar mij toe. Dan mag ieder eten van zijn eigen wijnstok en ieder van zijn eigen vijgenboom, en ieder water drinken uit zijn eigen put, totdat ik kom en u meevoer naar een land als uw eigen land, een land van koren en nieuwe wijn, een land van brood en wijngaarden. Laat Hizkia u niet misleiden door te zeggen: De HEERE zal ons redden. Hebben de goden van de volken, ieder zijn eigen land, gered uit de hand van de koning van Assyrië? Waar zijn de goden van Hamath en Arpad? Waar zijn de goden van Sefarvaïm? Hebben zij Samaria dan soms uit mijn hand gered? Wie onder al de goden van deze landen zijn er die hun land uit mijn hand gered hebben? Zou de HEERE Jeruzalem dan wél uit mijn hand redden?’** Arrogant plaatst de Assyrische onderhandelaar de HEERE op gelijke hoogte met de heidense afgoden. Waarom zouden de Israëlieten verwachten dat Hij Jeruzalem zou verlossen?

Jesaja 36 verzen 21 en 22: **‘Maar zij zwegen en antwoordden hem met geen woord, want het gebod van de koning was dit: U mag hem niet antwoorden. Toen kwam Eljakim, de zoon van Hilkia, het hoofd van de hofhouding, met Sebna, de schrijver, en Joah, de zoon van Asaf, de kanselier, in gescheurde kleren naar Hizkia toe. Zij vertelden hem de woorden van de commandant.’** De onderhandelaars van Hizkia gaan terug naar Jeruzalem, ze hebben een sombere boodschap te melden.

Jesaja 37 verzen 1 en 2: **‘Zodra koning Hizkia dat hoorde, gebeurde het dat hij zijn kleren scheurde, zich in een rouwgewaad hulde en**

**het huis van de HEERE binnenging. Verder stuurde hij Eljakim, het hoofd van de hofhouding, Sebna, de schrijver, en de oudsten van de priesters, gehuld in rouwgewaden, naar Jesaja, de profeet, de zoon van Amoz.’** Zijn reactie op het verslag van zijn boden laat een man van geloof zien. In zijn uiterste nood keert hij zich tot God. Naast verootmoediging en gebed heeft Hizkia ook behoefte aan de voorbede van de profeet Jesaja.

Jesaja 37 verzen 3 en 4: **‘Zij zeiden tegen hem: Dit zegt Hizkia: Deze dag is een dag van benauwdheid, bestraffing en belediging; ja, de kinderen staan op het punt geboren te worden, maar er is geen kracht om te baren. Misschien zal de HEERE, uw God, de woorden horen van de commandant, die zijn heer, de koning van Assyrië, gestuurd heeft om de levende God te honen, en zal Hij hem straffen om de woorden die de HEERE, uw God, gehoord heeft. Wilt u dan een gebed opzenden voor het overblijfsel dat er nog te vinden is?’** De enige hoop van Hizkia is, dat de HEERE de bespottingen gehoord heeft.

Jesaja 37 verzen 5 t/m 7: **‘Toen kwamen de dienaren van koning Hizkia bij Jesaja. En Jesaja zei tegen hen: Dit moet u tegen uw heer zeggen: Zo zegt de HEERE: Wees niet bevreesd voor de woorden die u gehoord hebt, de woorden waarmee de knechten van de koning van Assyrië Mij gelasterd hebben. Zie, Ik geef een geest in hem, dat hij een gerucht zal horen en zal terugkeren naar zijn land. Dan zal Ik hem in zijn land door het zwaard neervellen. Toen keerde de commandant terug en trof de koning van Assyrië aan, in strijd gewikkeld met Libna. Hij had namelijk gehoord dat hij uit Lachis was vertrokken. Toen Sanherib over Tirhaka, de koning van Cusj, hoorde zeggen: Hij is uitgetrokken om tegen u te strijden – toen hij dat hoorde, stuurde hij opnieuw gezanten naar Hizkia om te zeggen: Dit moet u tegen Hizkia, de koning van Juda, zeggen: Laat uw God, op Wie u vertrouwt, u niet bedriegen door te zeggen: Jeruzalem zal niet in de hand van de koning van Assyrië gegeven worden. Zie, u hebt zelf gehoord wat de koningen van Assyrië met al de landen hebben gedaan door ze met de ban te slaan. En zou ú dan gered worden? Hebben de goden van de vol-**

**ken die mijn vaderen te gronde gericht hebben, hen gered: Gozan, Haran, Rezef en de zonen van Eden die in Telassar waren? Waar is de koning van Hamath, de koning van Arpad, de koning van de stad Se-farvaïm, van Hena en van Ivva?’** Hier was nog een poging om Hizkia’s vertrouwen op Gods redding aan het wankelen te brengen. Ditmaal door historische feiten te citeren die moeilijk te beantwoorden waren.

In 2 Kronieken 32 hebben we meer gelezen over de bespotting van de HEERE door Sanherib. Voorbije uitzendingen zijn steeds opnieuw te beluisteren of na te lezen via onze website.

Jesaja 37 verzen 14 t/m 17: **‘Toen Hizkia de brieven uit de hand van de gezanten had ontvangen en die had gelezen, ging hij op naar het huis van de HEERE. Vervolgens spreidde Hizkia die brieven uit voor het aangezicht van de HEERE, en Hizkia bad tot de HEERE: HEERE van de legermachten, God van Israël, Die tussen de cherubs troont, U bent het, U alleen bent de God van alle koninkrijken van de aarde, Ú hebt de hemel en de aarde gemaakt. Neig, HEERE, Uw oor, en luister; open, HEERE, Uw ogen en zie. Hoor al de woorden van Sanherib die hij gestuurd heeft om de levende God te honen.’** Hizkia spreekt een gebed uit in de tempel, waar hij de brief voor het aangezicht van de HEERE neerlegde. Het gebed beweegt zich om de gedachte: dat duidelijk mag blijken, dat de HEERE alleen God is in tegenstelling tot de afgoden.

Jesaja 37 verzen 18 t/m 20: **‘Het is waar, HEERE, de koningen van Assyrië hebben al die landen met hun grondgebied verwoest, en hun goden hebben zij prijsgegeven aan het vuur. Het waren immers geen goden, maar het was het werk van mensenhanden, hout en steen. Daarom hebben zij die vernield. Nu dan, HEERE, onze God, verlos ons uit zijn hand. Dan zullen alle koninkrijken van de aarde weten dat U de HEERE bent, U alleen.’** Hizkia raakt de kern van de zaak. De goden van de volken die Assur had vernietigd, waren geen goden. Elke vergelijking van de HEERE met deze goden gaat mank. Hizkia bidt om verlossing door de HEERE, daarbij gaat het hem uitsluitend om de eer van God.

Jesaja 37 verzen 21 t/m 28: ***'Toen stuurde Jesaja, de zoon van Amoz, deze boodschap naar Hizkia: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Wat u tot Mij gebeden hebt met betrekking tot Sanherib, de koning van Assyrië, heb Ik gehoord. Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft: De maagd, de dochter van Sion, veracht u, zij bespot u, de dochter van Jeruzalem schudt het hoofd achter u. Wie hebt u gehoond en gelasterd? Tegen Wie hebt u de stem verheven en uw ogen hoogmoedig opgeheven? Tegen de Heilige van Israël! Door uw dienaren hebt u de Heere gehoond en gezegd: Met mijn talrijke strijdswagens heb ik de hoge bergen bestegen, de flanken van de Libanon. Ik hak zijn statige ceders, zijn mooiste cipressen om. Ik kom tot op zijn hoogste top, tot in zijn weelderig groeiend woud. Ik heb gegraven en water gedronken, ik heb met mijn voetzolen alle rivieren van de belegerde plaatsen drooggelegd. Hebt u dan niet gehoord dat Ik, de Heere, dit lang tevoren gedaan heb, en dat Ik dit vanaf de dagen van weleer heb bewerkstelligd? Nu heb Ik het doen komen: u bent er om de versterkte steden tot puinhopen te verwoesten. Daarom waren hun inwoners machteloos, waren zij ontsteld en beschaamd, werden zij als gras op het veld of groene grasscheutjes, als gras op de daken, of een veld koren voordat het overeind staat. Maar uw zitten, uw uitgaan, uw thuiskomen ken Ik, en uw tekeergaan tegen Mij.'*** In deze verzen spreekt de profeet Jesaja een gedicht uit, waarin hij zegt, dat de veroveringen van Assyrië alleen het uitvloeisel zijn van het raadsbesluit van de HEERE.

Jesaja 37 verzen 29 t/m 35: ***'Omdat u tegen Mij tekeer bent gegaan, en uw hoogmoed is opgeklommen tot in Mijn oren – zal Ik Mijn haak in uw neus slaan en Mijn bit tussen uw lippen, en Ik zal u doen terugkeren langs de weg waarover u bent gekomen. En dit zal voor u het teken zijn: men zal dit jaar eten wat vanzelf gegroeid is, in het tweede jaar wat daarvan weer opkomt; in het derde jaar moet u zaaien en maaien, en wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten, want opnieuw zal wat ontkomen, wat overgebleven is van het huis van Juda, wortel schieten naar beneden toe en vrucht dragen de hoogte in, want van Jeruzalem zal uitgaan wat over-***

**gebleven is, en wat ontkomen is, van de berg Sion. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen. Daarom, zo zegt de HEERE over de koning van Assyrië: Hij zal deze stad niet binnenkomen, daar geen pijl in schieten, haar met geen schild tegemoetkomen, en tegen haar geen belegeringsdam opwerpen. Langs de weg waarover hij gekomen is, zal hij terugkeren, maar deze stad zal hij niet binnenkomen, spreekt de HEERE. Want Ik zal deze stad beschermen door haar te verlossen, omwille van Mijzelf en omwille van David, Mijn dienaar.'** De

HEERE geeft door de profetie van Jesaja een bemoediging en kracht aan de benauwde koning Hizkia. De belofte aan David moet worden vervuld, wat de HEERE heeft beloofd zal Hij ook doen (1Kon.11:13; 1Kron.17:19).

**Jesaja 37 verzen 36 t/m 38: 'Toen trok de engel van de HEERE ten strijde en sloeg in het legerkamp van Assyrië honderdvijfentachtigduizend man neer. Toen men de volgende morgen vroeg opstond, zie, het waren allemaal dode lichamen. Daarop brak Sanherib, de koning van Assyrië, op. Hij trok weg en keerde naar zijn land terug; en hij bleef in Ninevé. Het gebeurde nu, toen hij zich in het huis van Nisroch, zijn god, neerboog, dat Adrammelech en Sarezer, zijn zonen, hem met het zwaard doodden. Zij ontkwamen naar het land Ararat, en Esar-Haddon, zijn zoon, werd koning in zijn plaats.'**

Niemand kan ongestraft de God van Israël beledigen en minachten. Daarbij mogen ook wij bedenken, dat de HEERE niet uit is op de ondergang van de zondaar maar op zijn of haar redding (Jer.29:11-14)!

*Bij de productie van het programma 'Door de Bijbel' is dankbaar gebruik gemaakt van de StudieBijbel van het Centrum voor Bijbelonderzoek. De StudieBijbel Online werd gebruikt voor research en wordt ook met toestemming regelmatig geciteerd. Meer informatie vindt u op [www.studiebijbel.nl](http://www.studiebijbel.nl). Wij raden een abonnement op de StudieBijbel app aan, als u nog dieper op de Bijbel wilt ingaan.*

*Tenzij anders vermeld, komen De Bijbelpassages, gebruikt bij de productie van het programma 'Door de Bijbel', met toestemming van uitgeverij Jongbloed, uit de Herziene Statenvertaling. Meer informatie: [www.herzienestatenvertaling.nl](http://www.herzienestatenvertaling.nl)*

